

פטירת יהושע

מסכת שבת דף קה עמוד ב

אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: כל המוריד דמעות על אדם כשר - הקדוש ברוך הוא סופרן, ומניחן בבית גנזיו, שנאמר +תהילים נו+ נדי ספרתה אתה שימה דמעותי בנאדך הלא בספרתך. אמר רב יהודה אמר רב: כל המתעצל בהספדו של חכם - ראוי לקבורו בחייו, שנאמר +יהושע כד+ ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמגת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש מלמד שרגש עליהן הר להורגן. אמר רב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל המתעצל בהספדו של חכם - אינו מאריך ימים, מדה כנגד מדה, שנאמר +ישעיהו כז+ בסאסאה בשלחה תריבנה. איתביה רבי חייא בר אבא לרבי יוחנן: +שופטים ב+ ויעבדו העם את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע! - אמר לו: בבלאי, ימים - האריכו, שנים - לא האריכו. אלא מעתה +דברים יא+ למען ירבו ימיכם וימי בניכם ימים ולא שנים? - ברכה שאני.

רש"י
טוי ספרתה אתה - לשון לעז לו (אויב
ז). ויקברו אותו - ביהושע כתיב.
סרגש עליהן הר להורגן - שלא הספידו
כראוי.
מדה כנגד מדה - הוא לא נחאכל על
שנתקלנו ימי החכם, אף לחיו לא יחשו
מן הקמים.
בבלאי - למבגל סליק.
ימים האריכו - שכלו ימיהם בטוב,
דחסיב אריכות ימים, כדלחמינן בסדר
יומא (עא, א) כי אורח ימים וקטות חיים
יוסיפו וכי יס' כך שנים של חיים וקנים
שאינם של חיים אמר ר' אלעזר: אלו
שנתינו של אדם שמתהפכות עליו מרעה
לטובה.

רות רבה (וילנא) פתיחות

ב ויהי בימי שפוט השופטים, (משלי י"ט) עצלה תפיל תרדמה, ע"י שנתעצלו ישראל לעשות גמול חסד ליהושע, הה"ד (יהושע כ"ד) ויקברו אותו בגבול נחלתו מצפון להר געש, א"ד ברכיה חזרנו על כל המקרא ולא מצינו מקום ששמו געש, ומהו הר געש ע"י שנתגעשו ישראל מעשות גמילות חסד ליהושע, באותה שעה נחלקה א"י והיתה חלוקה חביבה עליהם יותר מדאי, והיו ישראל עוסקין במלאכתן, זה עוסק בשדהו וזה עוסק בכרמו וזה עוסק בזיתיו וזה עוסק בפוצמו לפרש (שם /משלי י"ט/) ונפש רמיה תרעב, נתגעשו מעשות ג"ח ליהושע ובקש הקב"ה להרעיש את העולם כולו על יושביו, כמד"א (תהלים י"ח) ותגעש ותרעש הארץ, ונפש רמיה תרעב, על שהיו מרמין להקב"ה מהם עובדי עבודת כוכבים לכך הרעין הקב"ה מרוח הקדש דכתיב (ש"א = שמואל א' = ג) ודבר ה' היה יקר בימים ההם, דבר אחר עצלה תפיל תרדמה, על ידי שנתעצלו ישראל מלעשות תשובה בימי שופטים תפיל תרדמה, ונפש רמיה תרעב, ע"י שהיו מרמין להקדוש ברוך הוא, מהם עובדין לעבודת כוכבים ומהם עובדים להקדוש ברוך הוא הרעין הקדוש ברוך הוא ברעבון בימי שופטים.

מסכת בבא קמא דף פ עמוד ב

ת"ר, עשרה תנאין התנה יהושע: פ"א: שיהו מרעין בתורשין, ומלקטין עצים בשדותיהם, ומלקטים עשבים בכל מקום חוץ מתלתן, וקוטמים נטיעות בכל מקום חוץ מגרופיות של זית, ומעין היוצא בתחילה בני העיר מסתפקין ממנו, ומחכין בימה של טבריא ובלבד שלא יפרס קלע ויעמיד את הספינה, וגפנין לאחורי הגדר ואפילו בשדה מליאה כרכום, ומהלכים בשבילי הרשות עד שתדר רביעה שניה, ומסתלקין לצידי הדרכים מפני יתידות הדרכים, והתועה בין הכרמים מפסיג ועולה מפסיג ויורד, ומת מצוה קונה מקומו.

ערי הלויים

השבט	שם העיר	מה ידוע עליה בתנ"ך
יהודה ושמעון	קרית ארבע	אם בתורה ואם בנב
יהודה ושמעון	לבנה	
יהודה ושמעון	יתיר	
יהודה ושמעון	אשתמוע	
יהודה ושמעון	חלן	
יהודה ושמעון	דביר	אתניאל כובש
יהודה ושמעון	עין	
יהודה ושמעון	יטה	
יהודה ושמעון	בית שמש	החזרת הארון מהפלשתים
בנימין	גבעון	השפלות נותרו בצירם
בנימין	גבע	הסלע מוצק אצל יונתן וכן אצל מלון לנזן בישעיהו
בנימין	ענתות	ירמיהו אר שם אכן ציר כתנים
בנימין	עלמון	
אפרים	שכם	לא שפצו אף כבש שכם שם מסתבר שנותרו שם
אפרים	גזר	כ"ט לא נכבשה
אפרים	קבציים	
אפרים	בית חורון	
דן	אלתקא	
דן	גבתון	מלכים א 16 ושוב ב"ט"ז סתתון אשר לפלשתים
דן	אילון	ל"ה לא נכבשה
דן	גת רמון	
מנשה	תענך	כ"ז לא נכבשה - שירת דבורה
מנשה	גת רמון	
מנשה	גולן בבשן	ציר מקלט מנזכרת בתורה ואם ביהושע
מנשה	בעשתרה	
יששכר	קשיון	
יששכר	דברת	
יששכר	ירמות	
יששכר	עין גנים	
אשר	משאל	
אשר	עבדון	
אשר	חלקת	
אשר	רחוב	ל"א לא נכבשה
נפתלי	קדש	ברק מקדש נפתלי
נפתלי	חמת דאר	
נפתלי	קרתן	
זבולון	יקנעם	
זבולון	קרתה	
זבולון	דמנה	
זבולון	נהלל	ל"א לא נכבשה
גד	רמות	מלכים ב אחחמות נכד ארם
גד	מחניים	סדצון וכן דוד בורח לשם
גד	חשבון	דברי יסתר ומדברי בלעם
גד	יעזר	
ראובן	בצר	
ראובן	יהצה	
ראובן	קדמות	
ראובן	מיפעת	

ראשית יש לזהות את דאר עם דור בכמה מקומות מכאן להעיר שדור לא נכבשה ואעפ"כ זהו עיר שמוחזקת על ידי מנשה אע"פ שאין זה נזכר
 ואולי למעשה ביששכר ובאשר בית-שאן ובנפתלי ובגלעס ובנפתלי ואח"כ דאר ובנפתלי וישב עין-דור ובנפתלי וישב חמנר ובנפתלי וישב חמנר ובנפתלי שלוש הנקבות